

A KÚRIA mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.I.35.442/2012/9.szám

A Kúria a Kiss-Lukács Ügyvédi Iroda (ügyintéző dr. Kiss-Lukács Margit ügyvéd fél címe) által képviselt felperes neve felperesnek a dr. Bajusz Dániel jogtanácsos által képviselt Nemzeti Adó-és Vámhivatal Kiemelt Adó- és Vám Főigazgatósága alperes ellen kezességi ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2012. március 1-én kelt 24.K.31.639/2011/9. sorszámú jogerős ítélete ellen az alperes részéről 10. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

ítéletet:

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 24.K.31.639/2011/9. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100.000 (százezer) forint együttes elsőfokú és felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 61.200 (hatvanegyezer-kétszáz) forint kereseti és 102.000 (százkétezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

Indokolás

Az adósok 2007. január 3-án devizában nyilvántartott lakóingatlan vásárlási kölcsönszerződést kötöttek a felperessel, a kölcsön összege 3.300.000 Ft, az állami kezességvállalással fedezett kölcsönrész pedig 1.020.000 Ft volt. Mivel a hiteligényléskor az egyik adós GYES-en volt, ezért a kölcsönszerződésbe adóstárs bevonására került sor.

A felperes a kölcsönszerződést 2010. január 20-án mondta fel, majd kezdeményezte az állami készfizető kezesség beváltását az első fokú adóhatóságnál, amely azt a fiatalok lakáskölcsönéhez kapcsolódó állami kezességvállalásának és érvényesítésének részletes szabályairól szóló 4/2005. (I.12.) Kormányrendelet (továbbiakban: Kormányrendelet) 2. § (1) bekezdés c) pontja alapján elutasította. Hangsúlyozta, hogy a felperes a hitel kihelyezése során a

Kormányrendelet hitelképesség biztosítására vonatkozó banki utasítást nem megfelelően alkalmazta, mivel a régióvezetői engedélyt nem tudta rendelkezésre bocsátani.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 2011. február 11. napján kelt 3669471248. számú határozatával az első fokú határozatot helybenhagyta. Álláspontja szerint nem volt vitatott tényállási elem, hogy a hitelkihelyezésre régióvezetői engedély hiányában került sor, ezért az első fokú határozat jogszabályszerű és megalapozott volt. Miután a felperes a régióvezetői engedélyt nem tudta bemutatni a hitelkihelyezés során csorbultak a belső szabályzatban foglalt rendelkezések és ezáltal a Kormányrendelet 2. § (1) bekezdés c) pontja is. Az alperes szerint a szabályzatot egyértelműen úgy kell értelmezni, hogy a GYED/GYES-en lévők részére történő hitelnyújtás esetén két feltételnek kell megfelelni: régióvezetői engedéllyel kell rendelkezni és megfelelő jövedelemmel rendelkező adóstársat bevonni. Hivatkozott még az alperesi határozat a Ptk. 276. § (1)-(2) bekezdéseire az állam, mint kezes helytállási kötelezettségével kapcsolatosan, valamint a Hpt. kötelező szakmai gondosságra vonatkozó szabályaira.

A felperes keresetének a Fővárosi Törvényszék 24.K.31.639/2011/9. számú ítéletével helyt adott és az alperesi határozatot az első fokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte, az első fokú adóhatóságot új eljárásra kötelezte. Kifejtette, hogy mindenekelőtt abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy megalapozhatta-e a felperes kezesség beváltása iránti kérelmének elutasítását a régióvezetői engedély hiánya. A Kormányrendelet 2. § (1) bekezdés c) pontja és a perben hivatkozott utasítás 2.1.4. pont c) pontjára történő utalással kifejtette, hogy a felperes a hiteligénylőnek jövedelemvizsgálat alapján nyújtott kölcsönt akként, hogy mivel a hiteligénylő GYES-en volt, a kölcsönszerződésbe egyetemleges adóstársakat vont be, akik jövedelemmel rendelkeztek. Az adóhatóságok ezzel szemben olyan tényt, körülményt nem állapítottak meg, hogy a hiteligénylő és a kölcsönszerződésbe bevont egyetemleges adóstársak a kölcsön teljes összegére nem voltak hitelképesek. Ennél fogva helytállóan állította a felperes, hogy tévedett az alperesi hatóság, mikor azt rögzítette, hogy a kölcsön nyújtásakor megsértette a Kormányrendelet 2. § (1) bekezdés c) pontját. Az, hogy az adóstárs bevonása a felperes utasításának megfelelően történt-e, nem a hiteligénylő, illetve adóstárs hitelképességét érintő kérdés. A Kormányrendelet egyértelműen fogalmaz e körben: az adóhatóság csak és kizárólag abban az esetben utasíthatja el a kérelmet, ha a kezesség beváltására jogosult a Kormányrendelet valamely rendelkezését sérti meg. Ebből következően nem utasítható el a kezesség beváltása iránti kérelem, ha a Kormányrendelet valamely rendelkezésének sérelmét nem állapítja meg, illetve azt tévesen állapítja meg az adóhatóság. A perbeli vitatott ügyviteli utasítás alperesi értelmezésével sem

értett egyet. E körben arra hívta fel a figyelmet, hogy az ügyviteli utasítás a felperes alkotása, így ha a belső szabályzat valamely pontjának értelmezése nem egyértelmű, akkor a felperesi értelmezést kell elfogadni. Az új eljárásra annak vizsgálatát írta elő, hogy a felperesi hitelintézet eljárása a régióvezetői engedély hiányán kívüli kérdésekben megfelelt-e a Kormányrendelet előírásainak.

A jogerős ítélettel szemben az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezése mellett az első fokú bíróság új eljárásra történő kötelezését kérte. Nyomatékosan hivatkozott a Kormányrendelet 2. § (1) bekezdés c) pontjára, mely szerint az állami készfizető kezességvállalás feltétele az adós hitelképessége, melynek a kölcsön teljes összegére vonatkozóan a hitelintézet belső szabálya szerint kell fennállnia. A hitelintézeti utasítás egyértelműen rögzíti, hogy jövedelemmel nem rendelkező személynek kell tekinteni a GYED/GYES-en lévő kölcsönigénylőt is, akinek a régióvezető engedélyével és a mindenkor minimálbérnek megfelelő jövedelemmel rendelkező egyetemleges adóstárs bevonásával nyújtható hitel. E követelmény azért került előírásra, mert a megfelelő jövedelemmel nem rendelkező személyek részére történő hitelezés nagyobb kockázatú. Ennél fogva vitatta azt a bírósági álláspontot, hogy a régióvezetői engedély léte hitelképességet nem érintő kérdés. Hangsúlyozta azt is, hogy amennyiben a bank a saját szabályzatát nem tartja be, ezzel a Kormányrendelet mellett egyébiránt megsérti a Hpt. 77. § (1) bekezdését, 78. § (1), (4) bekezdéseit és a Ptk. 276. § (2) bekezdését is, ami azt jelenti, hogy az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) 117. §-ában foglaltak figyelembevételével a kezességbevételi igény elutasítása jogos volt.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását indítványozta. Hivatkozott arra is, hogy az alperes felülvizsgálati kérelme több olyan indokot, hivatkozást jelölt meg, amelyek nem képezték a bíróság által felülvizsgált határozat részét, így ezen új hivatkozások elbírálásának mellőzését indítványozta.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alapos.

A felülvizsgálati kérelmet előterjesztő alperes tárgyalás tartása iránti bejelentést nem tett, azonban a felperes törvényes határidőben igényelte annak tartását, ezért a Kúria tárgyalásra tűzte az ügyet. Az elbírálására a felperesi tárgyalástartása iránti kérelem jogoszerű visszavonása folytán tárgyaláson kívül került sor,

mely alperes jogainak sérelmével nem járt.

A Kúria rögzíti, hogy a perbelivel azonos jogkérdésben a Kúria tanácsai már állást foglaltak, mellyel jelen tanács is egyetért, attól eltérni nem kíván (Kfv.I.35.725/2011., Kfv.V.35.100/2012., Kfv.I.35.125/2012/8.). Ezen jogi álláspont lényege, hogy az alperes a vizsgálódás körébe vonhatta és helyesen is értelmezte a felperes belső utasításának 2.1. pont, 4. pont c) pontját, amikor arra a következtetésre jutott, hogy a GYED/GYES-en lévők esetén is kell a régióvezetői engedély. A Kúria kiemeli, hogy a hitelképesség megállapításának vannak anyagi jogi és eljárásjogi feltételei. Ezek együttesének fennállása esetén mondható, hogy az adós megfelelt a bank belső szabályzatának foglalt hitelképességi feltételeknek. Az engedély léte nem mellőzhető formai kérdés, hanem lényeges tartalmi kérdés, amelynek épp azokban az esetekben van jelentősége, amikor az adós maga nem hitelképes, a kölcsönnyújtásnak tehát további garanciális feltételei vannak. A Kormányrendelet 2. § (1) bekezdés c) pontjában egyértelműen benne van a belső szabályzatra utalás. A hitelképesség kérdésébe egyértelműen beletartozik, hogy ki és milyen felhatalmazás alapján dönt a kérdésben. A régióvezető, mint külső objektív személy kontrollja garanciális jelentőséggel bír, amely szükségszerű eleme a hitelképesség tárgyában való döntéshozatalnak. Tévedett tehát az első fokú bíróság, amikor csupán formai kérdésként ítélte meg a régióvezetői engedély kérdését, és azt állította, hogy ez nem hitelképességet érintő kérdés. Azzal sem ért egyet a Kúria, hogy a belső utasítás értelmezése ne képezné a kezesség beváltása során az alperes feladatát. Ugyanis - mint ahogy arra helytállóan utalt az alperes - nem csupán a jogszabályokba foglalt előírások betartása kötelező a felperesre, hanem a felperes belső utasításainak betartását is ellenőrizni kell. A belső utasítás betartása során pedig a jogvitát kiváltó szabályzat értelmezése is feladatát képezte. Annak értelmezése nem kizárólagosan a felperes jogosultsága. Hangsúlyozza a Kúria, hogy a felperes belső szabályzatát oly módon köteles megfogalmazni, hogy az félreértésekre okot ne adhasson, annak tartalma mindegyik fél számára egyértelmű legyen.

Mindezek alapján a Kúria úgy ítélte meg, hogy a konkrét ügyben a bank nem tartotta be a hitelképesség vizsgálatára vonatkozó szabályokat, a belső utasítás hitelképességgel kapcsolatos része, benne a régióvezetői engedélye a jogszabályi feltételek teljesülésének feltétele. Ily módon az alperes jogszerűen járt el, amikor a kezességbeváltást megtagadta.

A Kúria a felperes felülvizsgálati ellenkérelme kapcsán utal arra, hogy az első fokú bíróság maga is megállapította a Ptk., illetőleg a Hpt-vel kapcsolatos alperesi indokolási hiányosságokat, azonban kifejtette, hogy ez önmagában a határozat érdemére nem hatott ki.

Ezekre vonatkozó alperesi felülvizsgálati kérelemmel a Kúria érdemben nem foglalkozott, hiszen már önmagában a belső utasítás és a Kormányrendelet 2. § (1) bekezdés c) pontjának összevetése alapján a jogerős ítélet jogszabálysértését meg lehetett állapítani.

A fentiek szerint az első fokú bíróság ítéletét a Kúria a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és a felperes keresetét elutasította.

A Kúria a pervesztes felperest a Pp. 270. § (1) bekezdés szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdés alapján kötelezte az alperes első fokú és felülvizsgálati perköltségének megfizetésére.

A tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti és felülvizsgálati eljárási illetéket a pervesztes felperes a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles megfizetni.

Budapest, 2013. október 24.

**Dr. Hajnal Péter sk. tanácselnök, Dr. Heinemann Csilla sk. előadó bíró,
Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet sk. bíró**